

FORSVARSAKADEMIET

Rammestudieordning

OFFICERSUDDANNELSEN FOR TACTICAL COORDINATOR I FLYVEVÅBNET

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	3
2. UDDANNELSENS FORMÅL	4
3. UDDANNELSENS MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTET	4
4. UDDANNELSENS TITEL.....	6
5. ADGANGSKRAV.....	6
6. UDDANNELSENS VARIGHED/OMFANG	6
7. UDDANNELSENS STRUKTUR OG OPBYGNING	6
7.1. Uddannelsens overordnede struktur	6
7.2. Funktionsuddannelsens struktur	7
7.2.1. Søværnets Officersskole (SOS) forberedende sejlads og kursus	7
7.2.2. Søværnets Officersskole, taktiske linje	7
7.2.3. Besætningsmedlemsuddannelsen	7
7.2.4. Omskoling til MH-60R Seahawk	8
7.3. Daglig operativ tjeneste og militær akademiuddannelse	8
7.4. Militær diplomuddannelse	9
8. UNDERVISNINGS- OG STUDIEFORMER.....	9
9. PRØVER OG BEDØMMELSER.....	10
10. EKSAMENSBEVIS	10
11. HELHEDSVURDERINGER	10
12. MERIT OG REALKOMPETENCEAFKLARING	10

1. INDLEDNING

Denne studieordning er en rammestudieordning, der dækker Officersuddannelsen for Tactical Coordinator (TACCO) i Flyvevåbnet. I tillæg til rammestudieordningen findes studieordninger for uddannelsens akkrediterede elementer og uddannelsesbeskrivelser for uddannelsens øvrige elementer.

Rammestudieordningen beskriver overordnet Officersuddannelsen for TACCO i Flyvevåbnet, dens struktur på elementniveau, mål for læringsudbytte, belastning under uddannelsen, adgangskrav, det tilknyttede lov- og bekendtgørelsesgrundlag mm.

Officersuddannelsen for TACCO i Flyvevåbnet er rettet mod førstegangstjenesten som officer i Flyvevåbnet.

Uddannelserne bygger på såvel et søværnsspecifikt, et flyvevåbensspecifikt som et generelt forsvarsspecifikt videngrundlag inden for områderne militære operationer, militær ledelse og militær strategi. Dele af uddannelsen er udviklingsbaseret, mens andre dele er tættere knyttet til praksis. Udviklingsbaseringen indebærer, at uddannelsen baseres på ny viden fra forsknings-, forsøgs- og udviklingsarbejder som er relevant for Søværnet, Flyvevåbnet og Forsvaret - samt nye erfaringer fra Søværnets og Flyvevåbnets virke.

Studieordningerne for elementerne beskriver mere detaljerede forhold vedrørende de aktuelle elementer bl.a. elementets mål for læringsudbytte, elementets struktur samt modulets overordnede studie- og undervisningsaktiviteter samt eksamener.

De akkrediterede dele af den samlede officersuddannelse: Den militære akademiuddannelse er reguleret af bekendtgørelse nr. 441 af 16. marts 2021, Bekendtgørelse om Forsvarets militære akademiuddannelse, og den militære diplomuddannelse er reguleret af bekendtgørelse nr. 927 af 29. juli 2015, Bekendtgørelse om Forsvarets militære diplomuddannelse. De øvrige dele af den samlede uddannelse lægger sig op ad regler kendt fra det civile uddannelsessystem, hvilket er nærmere fastsat i de enkelte studieordninger og i Forsvarsakademiets bestemmelsesgrundlag.

Chefen for Flyvevåbnets Officersskole er overordnet ansvarlig og Studiechef for Officersuddannelsen for TACCO i Flyvevåbnet.

Uddannelsen gennemføres i et samarbejde mellem Forsvarsakademiet og forskellige myndigheder i Søværnet, Flyvevåbnet og Forsvaret. De enkelte myndigheder er ansvarlige for, at uddannelsen gennemføres jf. studieordningerne.

Studieordningen er gældende fra 1. december 2022.

2. UDDANNELSENS FORMÅL

Formålet med Officersuddannelsen for TACCO i Flyvevåbnet er at bibringe den studerende viden, færdigheder og kompetencer, der kvalificerer den studerende til selvstændigt at kunne virke som Tactical Coordinator under flyvninger med MH-60R Seahawk samt fungere som skibschefens rådgiver i relation til maritime helikopteroperationer, nationalt som internationalt. Herudover at opnå de grundlæggende kvalifikationer, der er en forudsætning for at kunne videreuddanne sig på officersniveau.

3. UDDANNELSENS MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTE

Efter endt uddannelse til TACCO skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden:

TACCO skal på premierløjtnantsniveau:

- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over TACCO-officerens grundlæggende virke som TACCO på dansk militært luftfartøj, herunder pilotens samarbejde med besætningen på den pågældende flytype og støttestrukturen bag.
- Have udviklingsbaseret viden om tildelte luftfartøjs relevante systemer, herunder mekaniske, hydrauliske, elektriske, elektroniske, elektrooptiske, selvforsvars-, sensor- og våbensystemer og deres samspil.
- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over Rules of Engagement, mandat og magtanvendelse og sætte det i relation til taktiske handlemuligheder inden for krigens love.
- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over teorien bag aerodynamik, motorlære, navigation, meteorologi, flyopbygning, flyveteori, lufttrafikregler samt våben og taktik og sætte dette i relation til planlægning og gennemførelse af føringen af et militært luftfartøj.
- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over teorien bag elektromagnetisme, bølgelære, radar- og jamming teori samt linksystemer.
- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over de særlige forhold, der karakteriserer TACCO praksis i forbindelse med helikopteroperationer i det maritime miljø inden for ESK 723 opgaveportefølje.
- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over gældende bestemmelser, direktiver og doktriner i relation til egen praksis som TACCO-officer.
- Have udviklingsbaseret viden om taktisk flyvning med maritime organiske helikoptere og følgende af søkrigens warfares: Anti-Submarine Warfare (ASW), Anti Surface Warfare (ASuW), Anti Air Warfare (AAW) og Electronic Warfare (EW).
- Have viden om pædagogik og didaktik, herunder metoder og tilgange inden for Forsvarets og Forsvarets anvendelse.

- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over eget virke som både leder og soldat.
- Have udviklingsbaseret viden om Forsvarets organisation og opgaver.
- Have udviklingsbaseret viden om Forsvarets rolle som en del af det danske samfund.
- Have udviklingsbaseret viden om Forsvarets virke i en overordnet sikkerhedspolitisk sammenhæng, herunder kunne reflektere over anvendelsen af Forsvaret med baggrund i en demokratisk forståelse og ved hjælp af samfundsvidenskabelig teori og metode.
- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over Flyvevåbnets og Søværnets operative virke i såvel national som international ramme.
- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over Flyvevåbnets styrings- og forvaltningsgrundlag.
- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over kultur- og konfliktteori fra individniveau til og med interstatsligt niveau.
- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over relevant ledelsesteori som fundament for virket som leder i såvel fredstid som under krise-, konflikt- og krigsforhold.
- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over anvendelse af magtmidler i både fred og under krise- og krigslignende forhold under hensyntagen til gældende konventioner og øvrige aftaler.
- Have forståelse af praksis, anvendt teori og metode samt kunne reflektere over de særlige krav og forventninger, der er til den militære leders adfærd.

Færdigheder:

TACCO skal på premierløjtnantsniveau:

- Som besætningsmedlem under flyvning kunne vurdere og formidle relevant information med betydning for gennemførelsen af missionen til såvel fartøjschefen, den øvrige del af flybesætningen og flykontrollen samt kontinuerligt bidrage til beslutningsprocessen omkring flyvningen.
- Som besætningsmedlem kunne anvende og kombinere et alsidigt sæt færdigheder om luftfartøjets relevante systemer, herunder mekaniske, hydrauliske, elektriske, elektroniske, elektrooptiske, selvforsvars-, sensor- og våbensystemer og deres samspil i vurdering af handlemuligheder og valg af procedurer i normale og nødsituationer.
- Kunne anvende fagområdet metoder og redskaber og mestre disse færdigheder på taktisk niveau til at planlægge og bidrage til gennemførelse af Forsvarets maritime helikopteroperationer samt Flyvevåbnets øvrige indsats i både national og international ramme.
- Kunne formidle faglige problemstillinger og løsningsmodeller til fagfæller samt samarbejdspartnere uden TACCO-operativ baggrund.
- Selvstændigt kunne planlægge og udføre navigation med undervejs tilføjede ændringer i et luftfartøj.

- Beherske grundlæggende praktiske flyvefærdigheder som Pilot Not At the Controls med henblik på at kunne tage kontrol over luftfartøjet, hvis det er sikkerhedsmæssigt påkrævet.
- Som Mission Commander (MC) i MH-60R kunne analysere og vurdere den aktuelle taktiske situation under flyvningen og for søkrigen, og på baggrund heraf træffe de nødvendige beslutninger, herunder udlede intentioner og eksekvere taktiske command decisions på Task Group niveau.
- Kunne anvende og forholde sig kritisk til gældende bestemmelser, direktiver og doktriner i relation til TACCO og MC.
- Kunne anvende både dansk og engelsk som formidlingsprog i såvel en almen som en militær operativ kontekst – både mundtligt og skriftligt.
- Kunne anvende Forsvarets kommunikationsværktøjer og kombinere anvendelsen i forhold til den konkrete situation.
- Kunne anvende FOKUS til kompetenceudvikling af undergivne medarbejdere.
- Kunne vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller i forhold til underlagt personel med baggrund i såvel en ledelsesteoretisk som en pædagogisk forståelse.
- Kunne formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til samarbejdspartnere og brugere, herunder udvælge og anvende relevante pædagogiske teorier og metoder.
- Kunne vurdere praksisnære og teoretiske militærfaglige problemstillinger og vælge relevante løsningsmodeller, herunder behandle disse gennem indsamling og analyse af informationer.
- Kunne anvende de for funktionen relevante sensor- og våbensystemer som både soldat og som leder.

Kompetencer:

TACCO skal på premierløjtnantsniveau:

- Selvstændigt kunne begå sig, færdes og arbejde på et skib i længere perioder gentagne gange årligt igennem karrieren.
- Selvstændigt kunne påtage sig ansvar som besætningsmedlem under flyvningen, herunder håndtere komplekse flyverelaterede situationer og problemstillinger.
- Selvstændigt kunne vurdere eget opmærksomhedsstade (stressniveau) i relation til flyvning samt udvælge og foretage de påkrævede kort- og langsigtede justeringer. Selvstændigt i en MH-60R kunne håndtere komplekse taktikrelaterede situationer og problemstillinger.
- Selvstændigt kunne både indgå i og lede faglige og tværfaglige samarbejder med relation til planlægning og gennemførelse af taktiske flyvninger i regi af egen enhed, Wing, Flyvevåbnet, Søværnet, NATO og internationale koalitioner.
- Selvstændigt kunne fungere som skibschefens rådgiver i relation til maritime helikopteroperationer i samarbejde med resten af den udstationerede helikoptergruppe.

- Selvstændigt kunne identificere og håndtere komplekse samt udviklingsorienterede udfordringer inden for TACCO-området i operativ ramme i relation til ESK opgaver.
- Kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i en ledelseskontekst.
- Selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde såvel inden for egen enhed som med eksterne relationer.
- Selvstændigt kunne udøve ledelse af egen enheds opgaveløsning, herunder påtage sig medansvar for såvel proces som produkt.
- Kunne varetage samt efterleve Forsvarets værdier, herunder Flyvevåbnets værdier, som leder og rollemodel.
- Selvstændigt kunne identificere egne lærings- og udviklingsbehov i forhold til officersvirket og - på baggrund af egen FOKUS bedømmelse og udviklingskontrakt - selvstændigt kunne udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer.

4. UDDANNELSENS TITEL

Uddannelsens betegnelse er Officersuddannelsen for Tactical Coordinator i Flyvevåbnet.

Royal Danish Air Force Officer Education - Tactical Coordinator.

5. ADGANGSKRAV

- Studentereksamen i kvalifikationsramme niveau 4 og uddannet sergent i enten Flyvevåbnet, Hæren eller Søværnet.
- Bestå optagelsesprøve. Optagelsesprøven vil blandt andet bestå af en helbredsundersøgelse og vurdering af ansøgerens kompetencer inden for dansk og engelsk.
- Bestå afprøvning og udvælgelse til flybesætningsmedlem ved Forsvarets Rekruttering.
- Flymedicinsk godkendelse til FKAT3.
- Kunne sikkerhedsgodkendes.

6. UDDANNELSENS VARIGHED/OMFANG

Den fulde uddannelse, hvori den militære akademiuddannelse og den militære diplomuddannelse indgår, er for studerende uden relevant erhvervserfaring, berammet til 6 år og 8 måneder.

Såfremt de to års relevant erhvervserfaring er optjent, kan uddannelsesforløbet afkortes.

Løjtnantsuddannelsen er berammet til 20 måneder, inklusiv omskolingsophold i Mayport, Florida, USA.

Efter gennemførelse af Løjtnantsuddannelsen, gennemføres daglig operativ tjeneste, hvori der er indeholdt uddannelse til INTOPS og NATOPS operativ TACCO på MH-60R

Seahawk. I denne periode optjenes der endvidere erhvervserfaring sideløbende med gennemførelse af den militære akademiuddannelse.

7. UDDANNELSENS STRUKTUR OG OPBYGNING

7.1. Uddannelsens overordnede struktur

Uddannelsens overordnede struktur fremgår af nedenstående illustration – tidsangivelsen er vejledende og er inklusiv ferie og helligdage:

Løjtnantsuddannelse	Daglig operativ tjeneste	Diplomuddannelse
20 mdr	48 mdr	12 mdr

7.2. Løjtnantsuddannelsens struktur

Løjtnantsuddannelsen er opdelt i moduler af forskellig varighed og indhold. Rækkefølgen af de enkelte moduler kan variere afhængigt af, hvornår de bliver udbudt. Derudover kan varigheden af omskolingen ved US Navy i Mayport og de enkelte sejlperioder variere, hvorfor løjtnantsuddannelsen kan strække sig ud over den berammede tid.

Grundlæggende introduktionsmodul til Søværnet	SOS taktik	BMU	Omskoling SEAHAWK
3 uger	9 mdr	6 uger	9 mdr

7.2.1. Grundlæggende introduktionsmodul til Søværnet

Modulet har til formål at klæde eleven på til det kommende forløb, der gennemføres med udgangspunkt i planlagte moduler på SOS, taktisk linje. Den forberedende sejlads har til hensigt at introducere eleven for fagsproget til søs, samt hvilke arbejdsfunktioner der indgår i nationale såvel som internationale operationer. Det forberedende kursus klæder eleven på til det efterfølgende modul SOS Taktik, således at eleven har de grundlæggende forudsætninger forud for opstart. Modulet gennemføres ved Søværnets Officersskoles foranstaltning.

7.2.2. Søværnets Officersskole, taktiske funktionslinje

Modulet har til formål at udvikle elevens viden, færdigheder og kompetencer for at kunne bestride funktionen som TACCO om bord på Søværnets skibe. Modulet skal bibringe eleven viden, færdigheder og kompetencer, som kan anvendes i såvel den resterende uddannelse, som under fremtidige sejlads. Hermed forstås opgaver inden for navigatoriske, taktiske og ledelsesmæssige problemstillinger i det fremtidige virke som TACCO officer om bord på Søværnets sejlede enheder. Den tillærte teoretiske viden omsættes til færdigheder og kompetencer og afprøves i praksis i forbindelse med sejlads på Søværnets enheder.

7.2.3. Besætningsmedlemsuddannelsen

Modulet har til formål at udvikle elevens viden, færdigheder inden for flyveteori og aerodynamik i Forsvarets fly, samt viden om meteorologi. Modulet skal bibringe eleven viden, færdigheder og kompetencer, der sætter eleven i stand til at udføre

opgaver og procedurer i aktivt samarbejde med den øvrige besætning. Modulet skal derudover udvikle elevens kompetencer inden for beslutningstagen og handlekraft i besætningsrammen.

Modulet gennemføres ved Flyveskolen.

Besætningsmedlemsuddannelsen (BMU), udgøres af et grundlæggende modul (BMU-BASIC) og et overbygningsmodul (BMU-ADVANCED).

7.2.4. Omskoling til MH-60R Seahawk

Modulet har til formål at klæde TACCO på til at gennemføre den efterfølgende uddannelse i Danmark. Modulet bibringer eleven viden, færdigheder og kompetencer inden for MH-60R Seahawk specifikke operative- og nødprocedurer, sensorpakke samt opbyggelsen og anvendelsen af Seahawk. Herudover skal eleven under modulet udvikle sine kompetencer inden for den flyvende tjeneste i rammen af enhedens opgaveløsning, hvori eleven indgår i teams, såvel som påtager sig en lederrolle i opgaveløsningen.

Modulet gennemføres ved US Navy i Mayport, Florida, USA.

7.3. Daglig operativ tjeneste og militær akademiuddannelse

Denne del af uddannelsen har en samlet varighed af 48 måneder.

Igennem funktionsuddannelsen gennemføres uddannelse og praktisk virke inden for områderne nationale operationer (NATOPS) og internationale operationer (INTOPS). Under funktionsuddannelsens første to år optjenes relevant erhvervserfaring for at kunne påbegynde den militære akademiuddannelse (MAU), der gennemføres som deltidsstudie i løbet af funktionsuddannelsen sidste 24 måneder.

NATOPS og INTOPS	
Erhvervserfaring	MAU
24 mdr.	24 mdr.

Uddannelse i og praktisk virke inden for NATOPS og INTOPS skal bibringe eleven viden, færdigheder og kompetencer inden for operationsområdet, hvor de indgår i en fuld operativ besætning. Her bliver eleven autoriseret til at flyve træningsmissioner og kan, efter opnået status som NATOPS OPERATIV, selvstændigt løse opgaver under AKO regi, samt tasks og missioner i dansk nærområde jf. bilag 7. Efter eleven har opnået status som INTOPS OPERATIV, autoriseres eleven til at kunne udføre taktiske opgaver og missioner fra skib i forbindelse med nationale og internationale missioner, samt øvelser. Uddannelsen og det praktiske virkes varighed kan variere alt efter den enkelte elev. Varigheden kan reduceres og forøges efter behov, dog maksimalt med 20% af den normerede tid på 48 måneder.

Uddannelse gennemføres ved ESK 723, Flyvestation Karup.

Under funktionsuddannelsens første del optjenes relevant erhvervserfaring i elevens praktiske virke, med henblik på at indtræde på Søværnets Militære Akademiuddannelse.

Søværnets Militære Akademiuddannelse gennemføres under funktionsuddannelsens anden del, og har til formål at bibringe eleven viden, færdigheder og kompetencer inden for bl.a. maritim ledelse, operationer og myndighedsopgaver. Uddannelsen er en akkrediteret uddannelse på niveau 5 jf. Kvalifikationsrammen for livslang læring.

Søværnets MAU gennemføres idet eleven skal kunne operere i både luft- og sødomænet, og derved kunne honorere kravene til elevens forståelse for maritime operationer og det maritime miljø. De enkelte moduler beskrives nærmere i den eksisterende studieordning for den Militære Akademiuddannelse.

7.4. Militær diplomuddannelse

Flyvevåbnets militære diplomuddannelse (MDU) har til formål at bibringe eleven viden, færdigheder og kompetencer, så eleven kvalificeres til at bestride stillinger som officer på laveste funktionsniveau i Flyvevåbnet, som Tactical Coordinator. Uddannelsen er en akkrediteret uddannelse på niveau 6 jf. Kvalifikationsrammen for livslang læring.

De enkelte moduler beskrives nærmere i den eksisterende studieordning for den militære diplomuddannelse (MDU).

8. UNDERVISNINGS- OG STUDIEFORMER

Gennem uddannelsen skabes læringsmæssige betingelser for, at den studerende kan udvikle professionelle kompetencer til at fungere selvstændigt som officer i Flyvevåbnet.

Læreprocesser tilrettelægges med henblik på, at den studerende erhverver og udvikler selvstændighed, samarbejdsevne, evne til refleksion og til at skabe faglig fornyelse. Dette sker gennem den studerendes samspil med undervisere og medstuderende. Dette kræver aktiv deltagelse fra den studerende samt en udforskende indstilling til bl.a. militær ledelse, militære operationer og militær strategi (det nationale og internationale samfund). Samlet set bidrager dette til at fremme den studerendes refleksion over egen viden, færdigheder og kompetencer samt evne til at indgå i og udvikle officerspraksis.

De læringsmæssige aktiviteter i undervisningen tilrettelægges således, at undervisningens form understøtter de læringsmål og det faglige indhold, den studerende skal nå. Undervisnings- og studieformerne omfatter en bred vifte af aktiviteter, som kan understøtte læringsmålene inden for viden, færdigheder og kompetencer.

I store dele af undervisningsforløbene indgår de studerende i et miljø, der er eller ligner den operative praksis. Derudover skabes strukturer og rammer, der

understøtter værnets kultur, hvilket er med til at skabe en identitet som officer og et tæt kollegialt bånd.

Uddannelsens elementer evalueres. Evalueringerne indgår i den samlede kvalitetssikring og anvendes til løbende udvikling af uddannelsen.

9. PRØVER OG BEDØMMELSER

Den studerendes læringsudbytte dokumenteres undervejs ved forskellige prøver. Alle prøver og bedømmelser er tilrettelagt, så der kan foretages en individuel vurdering.

Yderligere regler om prøver og bedømmelser er beskrevet i de enkelte uddannelses- og studieordninger.

10. EKSAMENSBEVIS

Til studerende, der opfylder beståelseskriterierne, udfærdiges for hvert uddannelseselement et eksamensbevis.

Det fremgår af den enkelte studieordning for uddannelseselementet, hvilken myndighed der udsteder eksamensbeviset.

Ved afslutning af den samlede officersuddannelse udfærdiges et samlet eksamensbevis.

Ved udstedelsen af det samlede eksamensbevis gentages karakterer for moduler eller fag fra de enkelte uddannelseselementer ikke, idet det alene angives hvilke uddannelseselementer der er bestået i deres helhed.

Studerende, der ikke gennemfører hele uddannelsen, kan efter anmodning få udleveret et bevis med de beståede elementer/moduler/fag.

11. HELHEDSVURDERINGER

Igennem uddannelsesforløbet foretages løbende helhedsvurderinger af den studerende med henblik på at vurdere egnetheden til en kommende ansættelse som officer i Flyvevåbnet.

Såfremt det ud fra en samlet betragtning vurderes, at en studerende ikke besidder de kompetencer eller potentialer, som er nødvendige for at kunne opnå ansættelse efter uddannelsen, kan det medføre, at den studerende opsiges eller skal afgang fra uddannelsen i henhold til bestemmelser om uansøgt afgang fra uddannelser i Forsvaret.

12. MERIT OG REALKOMPETENCEAFKLARING

Det er ikke muligt at søge merit for uddannelsen i sin helhed.

Beståede uddannelseselementer fra en tidligere bestået uddannelse kan ud fra fastsatte regler nærmere beskrevet i FAKBST 180-16, pkt. 6 søges merit for. Ved behandling af meriteringsansøgninger skal der altid gennemføres en faglig vurdering af ækvivalensen og relevansen mellem de uddannelseselementer man allerede har bestået, og de uddannelseselementer man søger at opnå merit for. Der kan gennemføres realkompetenceafklaring, såfremt en elev kan godtgøre, at man allerede har erhvervet sig de kompetencer, som de enkelte uddannelseselementer meddeler. Jf. FAKBST 180-16, bilag 3 vurderes realkompetence i forhold til optag på en uddannelse, hvor man ikke opfylder kravene. Med dette menes, hvis man ikke lever op til de uddannelsesmæssige krav til at blive optaget på en uddannelse, men i stedet har en lang praktisk erfaring, eventuelt kombineret med kortere eller ældre uddannelsesforløb.

Den berammede uddannelsestid kan variere afhængigt af hvilken uddannelse og erfaring, man kommer med. Der opstilles ikke faste kriterier, men foretages hver gang en konkret individuel vurdering. Afklaring kan munde ud i, at eleven skal deltage i hele uddannelsen, i dele af uddannelsen eller helt fritages for et uddannelseselement.